

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål J (UUI
– alm. del)
Hvornår: 6. februar 2020

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

16. januar 2020

Sags nr. 2020 - 991
Akt-id 1139699

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

Hvad agter ministeren at gøre for at forhindre, at afviste asylansøgere går under jorden i en periode for efterfølgende at kunne ansøge om asyl på ny (jf. f.eks. »Afviste asylansøgere går under jorden for at søge asyl igen«, Politiken, den 21. december 2019)?

[Indledning]

Tak for spørgsmålet.

Lad mig starte med at sige, at jeg til fulde forstår, og også deler spørgerens frustration over, at visse afviste asylansøgere omgår asylreglerne og rejser videre efter for godt befindende for at søge om asyl på ny i et andet land, efter de har fået et endeligt afslag på asyl i Danmark.

Det er helt uacceptabelt, og det har aldrig været meningen med asylreglerne. Det er jo også netop én af grunde til, at Danmark er med i Dublin-samarbejdet.

Baggrunden for Dublin-forordningen er lige præcis at undgå asylshopping, og sikre, at en asylansøger alene får sin ansøgning om asyl behandlet i en medlemsstat.

Hvis den pågældende efter endeligt afslag på asyl rejser videre til en anden medlemsstat, i stedet for at rejse hjem, så træder reglerne i Dublin-forordningen i kraft. I et sådant tilfælde skal den pågældende i stedet overføres til den ansvarlige medlemsstat med henblik på udsendelse til hjemlandet.

Vi har i Europa et tæt samarbejde knyttet op på Dublin-forordningen. Det ligger i hele grundtanken bag forordningen, at det selvsagt ikke er meningen, at en asylansøger skal have mulighed for at få behandlet sin asylansøgning i to forskellige medlemsstater.

Det er derfor vigtigt, at vi samarbejder med de andre medlemsstater, således at vi sikrer en effektiv asylsags-

behandling i Europa, og hjælper hinanden med at undgå asylshopping.

Lad mig i den forbindelse understrege, at hvis ikke vi havde Dublin-forordningen, så stod det i princippet den enkelte asylansøger frit for at rejse rundt i Europa og få sin asylansøgning behandlet i flere lande, uden at vi havde de rette værktøjer og det praktiske samarbejde til at imødegå dette.

Det er også derfor, at Danmark fortsat er en del af dette samarbejde – også selvom Dublin-forordningen ikke altid fungerer fuldstændig efter hensigten.

Jeg håber derfor også, at et bredt flertal i Folketinget fortsat anerkender vigtigheden af dette samarbejde.

[18-månedersreglen i Dublin-forordningen]

Når jeg siger, at Dublin-forordningen ikke altid fungerer, så skyldes det bl.a., at den på nuværende tidspunkt indeholder en regel, som afviste asylansøgere kan misbruge til at omgå formålet med selve forordningen og få en asylansøgning behandlet i flere medlemsstater.

Det skyldes, at man i Dublinforordningen har fastsat en frist på 18 måneder til at overføre en asylansøger til det ansvarlige land, hvis asylansøgeren er forsvundet.

Det mener jeg er helt forkert, når vi ser på virkningen af denne fristregel.

Reglen er indført i den bedste mening: Nemlig af hensyn til det land, der skal modtage asylansøgeren, så der ikke går flere år, inden den faktiske overførsel finder sted.

Det betyder dog samtidig, at hvis en afvist asylansøger formår at gemme sig for myndighederne i 18 måneder eller mere, så kan vedkommende derefter få behandlet sin ansøgning om asyl på ny i en anden medlemsstat.

Efter min opfattelse er det scenarie ikke hensigten med Dublinforordningen. Det skal ikke være en mulighed at omgå reglerne på den måde – og derved så at sige ”vente sig” til et nyt skud i bøssen.

Hvad kan vi så gøre ved det?

Vi kan først og fremmest arbejde for at ændre denne regel i Dublinforordningen.

Jeg kan i den forbindelse med tilfredshed konstatere, at hele bestemmelsen om tidsfrister for overførsler er fjernet i EU-Kommissionens seneste udkast til en ny udgave af Dublinforordningen.

Der vil således, hvis forslaget bliver vedtaget, ikke længere være nogen 18-månedersfrist for overførsel i forordningen. Det vil indebære, at selvom en asylansøger er forsvundet, vil overførsel til den ansvarlige medlemsstat stadig kunne lade sig gøre, uanset hvor længe den pågældende har været forsvundet.

Det støtter vi fuldt ud fra dansk side.

Desværre er forhandlingerne om en omarbejdning af Dublin-forordningen stadig ikke tæt på at finde sin afslutning.

Vi afventer på nuværende tidspunkt den nye EU-Kommissions asyl- og migrationsudspil, som forventes præsenteret i løbet af foråret.

Imens vi venter, gør vi, hvad vi kan for at påvirke Kommissionen og de andre medlemsstater i den retning på migrationsområdet, som vi mener, vil være bedst, ikke bare for Danmark, men for EU som helhed. Det gør vi ved til stadighed at argumentere for de danske positioner til møder på EU-niveau og til bilaterale møder på teknisk niveau.

[Nyt asylsystem som mulig løsningsmodel]

Regeringen er som bekendt endnu mere ambitiøs, når det gælder løsningsmodeller på asylområdet. Og derfor arbejder vi hårdt på at få indført et retfærdigt og humant asylsystem.

Hvis vi omlægger den måde, vi i dag har indrettet vores asylsystem på, så kan vi efter min opfattelse minimere og muligvis undgå problemstillinger som denne og flere andre.

Vi arbejder på nuværende tidspunkt på flere forskellige spor, der skal være med til at løse nogle af de udfordringer, det europæiske asylsystem står overfor.

Problemstillingen, som dette samråd omhandler, illustrerer netop, at der er et grundlæggende strukturelt problem med vores asylsystem i Europa, som vi er nødt til at løse. Det nuværende system ansporer en stor gruppe af migranter til at komme til Europa, selvom de ikke har krav på beskyttelse og dermed asyl. Min vurdering er, at de i mange tilfælde tiltrækkes af de velfærdssystemer, som der er i en del europæiske lande.

Problemstillingen viser også, at migranter uden et behov for beskyttelse i mange tilfælde får mulighed for at opholde sig i EU i årevis og rejse rundt og søge lykken i forskellige EU-lande, fordi de kan søge asyl gentagne gange.

Og selvom de får afslag på asyl, har vi store problemer med at sende mange af dem tilbage til deres hjemlande. Det mener jeg er en af de største udfordringer på udlændingeområdet.

De ender med at have sat deres liv på spil over Middelhavet og langs migrationsruterne for blot at havne i en

sårbar tilværelse uden fremtid i Europa. Det er ikke holdbart.

Regeringen vil derfor presse på for at fremme et langt mere retfærdigt og humant asylstem sammen med ligesindede lande i og uden for EU.

Bundlinjen er, at migranterne skal hjælpes bedre, inden de kommer til Danmark og EU – ikke efter. Adgangen til EU skal kontrolleres af EU – ikke af menneskesmuglerne. Dermed undgår vi, at folk begiver sig ud på lange og farlige rejser for blot at ende op i en uværdig situation.

Men det er også afgørende for EU, der derved bedre kan styre, hvem og hvor mange der får adgang til EU

Derfor skal vi bl.a. arbejde med at styrke asyl-, grænse-, og migrationsmyndighederne i tredjelande langs migrationsruterne. Det skal bidrage til at sikre en stærkere og mere effektiv grænsekontrol og asylbehandling. Og det kan også tjene som trædesten til et bredere samarbejde med myndighederne i de relevante lande om migrationsudfordringerne, Og så skal vi selvfølgelig se på ambitio-

nen om at etablere modtagecentre uden for EU, så vi kan få gjort op med den spontane asylansøgning.

Jeg er ikke indkaldt i dette samråd for at redegøre nærmere for dette projekt – så når jeg alligevel bruger tid på det, skyldes det, at det er en løsningsmodel, som vi fra regeringens side arbejder seriøst på, fordi vi rent faktisk tror, at det er vejen frem, hvis vi vil have et asylsystem, som er retfærdigt, human og holdbart.

[Udsendelse af afviste asylansøgere]

Den problemstilling, som rejses her i dag, vidner desuden om, at tilrettelæggelsen af udsendelsesarbejdet kan prioriteres endnu højere.

Og lad mig gøre det helt klart: Har man fået afslag på asyl i Danmark, har man pligt til at rejse hjem.

Det gør mange heldigvis også.

Fra regeringens side er der stort fokus på at sikre, at dem, der ikke frivilligt rejser hjem, bliver udsendt, så snart det er muligt.

Indtil da skal de afviste asylansøgere bo på et udrejsecenter, hvor de kan pålægges opholds- og meldepligt. Det gør, at myndighederne i høj grad ved, hvor de pågældende er, så de kan udsendes.

Indkvartering på et udrejsecenter er dog ikke ensbetydende med, at man er frihedsberøvet. Udlændinge, der bor på et udrejsecenter, kan altså frit forlade centeret, og de er ikke forpligtet til på forhånd at orientere de danske myndigheder, hvis de forlader landet.

Det er altså ikke muligt at sikre, at samtlige afviste asylansøgere bliver i Danmark og efterlever myndighedernes afgørelse om at rejse hjem.

Som sagt mener jeg, at hjemrejseindsatsen skal prioriteres højt, og jeg er i øjeblikket ved at se på initiativer, der skal styrke netop den.

Jeg kan allerede nu sige så meget, at det ikke er mit indtryk, at det fungerer blot at have udlændinge boende på et udrejsecenter og så vente på, at de enten rejser eller forsvinder.

Jeg tror simpelthen, det er for ensporet en tilgang, hvis vi skal lykkes med, at flest muligt afviste asylansøgere rent faktisk rejser hjem.

[Afrunding]

Hvis jeg afslutningsvist skal sammenfatte svaret på spørgsmålet, så gør vi fra dansk side alt, hvad der står i vores magt for at forhindre og begrænse problemstillingen.

Det gælder udformningen af Dublin-reglerne, hvor jeg er enig i, at 18-månedersreglen bør ændres. Det gælder overvejelserne om at styrke udsendelsesarbejdet. Og det gælder målet om et mere humanitært og retfærdigt asylsystem, hvor vi hjælper flere, bedre.

Tak for ordet.